

Høring fra Askim kommune på forslag til forskrifter på ny barnehagelov

I denne høringen vil kommunen kommentere de forskrifter der man har alternative eller utvidede synspunkter eller hvor man i særlig grad vil gi sin tilslutning til de foreslåtte forskriftene.

Vi har forsøkt å vurdere forslag til forskrifter i lys av de hovedkriteriene som det opplyses er lagt til grunn ved utarbeidelse; nemlig *kvalitet, brukervennlighet og forenkling*. Høringen er politisk behandlet.

1 Forskrift om norm for pedagogisk bemanning

Askim kommune stiller seg positivt til at dagens pedagognorm med 14 – 18 barn pr pedagog når barna er over tre år, og 7- 9 barn når barna er under tre år, videreføres. Som det også er påpekt flere steder i høringsdokumentet har Norge lav pedagogbemanning i barnehager i forhold til Europa for øvrig og spesielt de nordiske landene. Det opplyses videre at man regner med å ha tilstrekkelig med førskolelærere i årene framover. På sikt mener vi derfor det med utgangspunkt i kvalitet bør vurdere å øke pedagogbemanningen.

Presiseringen om at styrers tid til administrasjon og ledelse kommer i tillegg til normen for pedagogisk bemanning er klargjørende og konkret å forholde seg til for både barnehageeier og barnehagemyndighet. Dette er et området som har vært noe diffust og gitt grunnlag for noe ulik praktisering.

2 Forskrift om midlertidig og varige dispensasjoner og unntak fra utdanningskravet for styrer og pedagogisk leder

Askim kommune støtter forenklingen med en felles forskrift om dispensasjon og unntak fra utdanningskravet for styrer, pedagogisk leder og veileder i familiebarnehager.

Det er foreslått mulighet for inntil 2 års midlertidig dispensasjon. Departementet finner det ikke nødvendig å videreføre de særskilte reglene om at personer under førskolelærerutdanning kan innvilges dispensasjon inntil utdanningen er avsluttet. Departementet ber imidlertid spesielt om høringsinstansenes syn på dette området. Desentralisert førskolelærerutdanning går over 4 år, og det er en forutsetning at studentene har deltidsarbeid i barnehagen under utdanningen. Det er ofte vanskelig å få dekket opp deltidsstillinger for pedagoger, og en person under utdanning kan være et godt alternativ. Studentene tilegner seg stadig mer kompetanse gjennom studiet og faglig sett kan det tale for at det gis dispensasjon for utdanningskravet i studieperioden der det ikke har vært mulig å rekruttere utdannede førskolelærere. En slik utvidet dispensasjon vil også gi forutsigbarhet og kontinuitet for brukerne.

3 Forskrift om saksbehandlingsregler for opptak i barnehage

Askim kommune ser positivt på at det er laget en egen forskrift om saksbehandlingsregler for opptak i barnehage. Det har vært til dels utfordrende å forholde seg til helt og fullt til forvaltningslovens regler spesielt når det gjelder

klagebehandling ved suppleringsopptak gjennom året.

I § 3 *Tildeling av plass* slås det fast at ved suppleringsopptak i løpet av barnehageåret skal "bare søkere i opptakskretsen med lovfestet rett til prioritet som ikke tilbys plass underrettes skriftlig om at en ledig plass er tilbudt en annen og gis orientering om retten til etterfølgende begrunnelse, retten til å klage og klagefristen, ...". Skulle forvaltningslovens regler følges, ville alle søkere ha rett til en slik underretning. Den foreslåtte forskrift samsvarer i stor grad med den praksis som føres i mange kommuner.

Det er videre positivt at private og kommunale barnehager skal følge samme regelverk. Kommunen får imidlertid et utvidet ansvar og nye oppgaver som barnehagemyndighet ved at det legges opp til at kommunen skal saksbehandle klager på avslag både i private og kommunale barnehager. De ulike barnehagene kan ha forskjellige opptakskriterier som både administrasjon og politikerne i kommunens klageorgan må forholde seg til. Vi tror dette vil føre til merarbeid for kommunen med behov for økte ressurser.

Det argumenteres i høringsutkastet med at forenklingen av regelverket som ikke gir klagerett ved suppleringsopptak kan veies opp mot dette merarbeidet. Som departementet sikkert er kjent med, er det svært få, om noen kommuner, som har gitt alle søkere på venteliste underretning om suppleringsopptak med opplysning om klagerett. På denne bakgrunn har en slik begrunnelse liten substans. Det argumenteres videre med at det nok vil bli færre klager ved full behovsdekning. Dette kan i og for seg være riktig, men i og med at det åpnes for å klage "dersom søker ikke får sitt første ønske oppfylt" vil det være vanskelig å si hvor stor klagemengden blir. Askim kommune har god dekning, men vi har nå begynt å få inn klager på at man ikke har fått oppfylt førsteønske.

Etter vår vurdering gir den foreslåtte forskriften god rettssikkerhet for søkere/brukere, men både *rett til begrunnelse på avslag* og *krav til objektive og etterprøvbare opptakskriterier* vil være krevende for barnehageeiere, opptaksmyndighet og kommunens barnehagemyndighet. Det vil videre være behov for meget detaljerte regler for samordnet opptak og kommunen vil få utvidet oppgave i å koordinere dette.

4 **Forskrift om foreldrebetaling i barnehager**

I § 4 Unntak – mulighet for å gå utover maksimalgrensen settes det to separate vilkår; nemlig når:

"a) barnehagen ellers vil bli nedlagt av økonomiske årsaker eller

b) kvaliteten på barnehagetilbudet ellers vil bli rammet

For slikt unntak fra maksimalgrensen kreves det samtykke fra barnehagens foreldreråd. Ved avstemning i foreldrerådet gis det en stemme for hvert barn, og vanlig flertallsvedtak gjelder....."

Etter kommunens vurdering er punkt b noe vagt, og når det samtidig kun kreves simpelt flertall fra foreldrerådet kan man føle en viss uro over at et flertall av foreldrene kan påføre de øvrige økte oppholdskostnader med en noe vag begrunnelse i forhold til kvalitet. Selv om vedtaket kan påklages fylkesmannen, skal det ofte mye initiativ og mot til for enkeltforeldre eller en mindretallsgruppe å påklage et

flertallsvedtak i foreldrerådet i en enkelt barnehage.

6 Forskrift om politiattest

Askim kommune ser det som positivt at man har tatt i den nye paragrafen 204 a i straffeloven som retter seg mot befatning med kjønnslige skildringer som gjør bruk av barn.

Kommunen er også positiv til at det er gjort en skjerpelse i forhold til godkjenning barnehage, ved at kommunen nå *skal*, ikke *kan*, nekte godkjenning ved utilfredstillende politiattest til eier som selv skal arbeide eller oppholde seg regelmessig i barnehagen.

Kommunen mener det bør vurderes om det skal gis adgang til å be om fornyet politiattest; ikke bare ved tiltredelse av stilling, og støtter departementets vurdering om å ta dette forholdet opp til ny vurdering når utredningen om *Kriminalbekjempelse og personvern* er ferdigbehandlet.